

Vårdande bedömning inom ambulanssjukvård Caring Assessment in Prehospital Emergency Care

10 högskolepoäng

10 credits

Ladokkod: 62MV01

Version: 5.0

Fastställd av: Utbildningsutskottet 2013-09-26

Gäller från: HT 2013

Nivå: Avancerad nivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Vårdvetenskap (A1N)

Utbildningsområde: Vård

Ämnesgrupp: Omvårdnad/omvårdnadsvetenskap

Förkunskapskrav:

- Sjuksköterskeutbildning, 180 hp, enligt 2007 års studieordning eller
- Sjuksköterskeutbildning, 120 p, enligt 1993 års studieordning, innefattande ett självständigt arbete på 10 poäng eller
- Äldre sjuksköterskeutbildning och kandidatexamen inom vårdvetenskap/omvårdnad.

Dessutom

- Svensk legitimation som sjuksköterska,
- 1 års yrkeslivserfarenhet som sjuksköterska (heltid) och
- B-körkort.

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Innehållet i kursen fokuserar på vårdande bedömning utifrån ambulanssjukvårdens förutsättningar och ambulanssjuksköterskans förhållningssätt, ledarskap och etiska ställningstaganden. Kursen behandlar också ambulanssjukvårdsspecifika läkemedel utifrån farmakokinetik och farmakodynamik. Vidare behandlas ambulansens utrustning samt kommunikations- och informationssystem. Kursen innefattar även vårdhygien, arbetsmiljö, ergonomi och utryckningskörning. Kursen innehåller även en introduktion till examensarbetet och studenten skaffar sig här en översikt över kvalitativa och kvantitativa datainsamlingsmetoder, forskningsetik samt genomförandet av systematiska litteraturstudier.

Mål

Kursens syfte är att studenten skall kunna tillämpa och fördjupa kunskaper som krävs för att analysera och bemöta komplexa vård- och omvårdnadsbehov utifrån ett patient- och helhetsperspektiv för att självständig kunna utföra vårdarbete som specialistsjuksköterska inom ambulanssjukvård.

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- analysera och värdera olika vetenskapliga perspektiv och metoder
- analysera och värdera evidensbaserad forskning inom vårdande bedömning
- relatera vårdvetenskapliga begrepp och teorier till specialområdet ambulanssjukvård
- analysera och värdera omvårdnadsbehov samt prioritera rätt vårdnivå
- förklara och analysera effekter av ambulanssjukvårdsspecifika läkemedel
- analysera och värdera förutsättningarna för ambulanssjukvård

- förklara grundprinciperna för kommunikations- och informationssystem inom ambulanssjukvård och samordnad räddningstjänst
- redogöra för lagstiftning som reglerar ambulanssjukvård
- relatera ambulanssjuksköterskans ansvars- och verksamhetsområde till lagar, författningar och prehospital sjukvårdsledning.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs ska studenten kunna analysera komplexa frågeställningar, formulera bedömningar och ha handlingsberedskap avseende

- evidensbaserad forskning och resultatens betydelse för vårdande bedömning
- patientens vårdbehov
- ambulanssjukvårdsspecifika läkemedel
- hygieniska och aseptiska principer
- ambulansens utrustning samt kommunikations- och informationsutrustning
- uttryckningskörning med ambulans
- ambulanssjuksköterskans arbetsmiljö, ledarskap, ansvars- och verksamhetsområde.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- analysera forskningsetiska problem
- reflektera över ambulanssjuksköterskans förhållningssätt samt betydelsen av ett vårdande möte
- identifiera och analysera etiska dilemman och frågeställningar i vårdandet.

Undervisningsformer

Kursintroduktion, föreläsningar och seminarier. I kursen ingår även grupparbeten, enskilt arbete, övningar och verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer och betygsskala

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

- Individuell skriftlig tentamen
- Skriftliga examinationsuppgifter
- Inlämningsuppgift

Studenten har rätt till fem tentamenstillfällen, varav tre tillfällen inom kursens ram och ytterligare två inom ett år. Student som underkänts två gånger i prov, har rätt att hos Utbildningsutskottet begära byte av examinator. Begäran skall vara skriftlig. Se högskolans riktlinjer för rättssäker examination samt institutionsspecifika riktlinjer för rättssäker examination på HBs respektive VHBs hemsida.

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper och färdigheter. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§).

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se bilaga.

Studentinflytande och utvärdering

Kursutvärdering i relation till kursens mål genomförs. Resultatet av utvärderingen granskas av ämnes- och utbildningsansvariga och en kursrapport publiceras på institutionens hemsida.

Studenter har rätt att vara representerade i institutionens beredande och beslutande organ.

Övrigt

Obligatorisk kurs i Specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot ambulanssjukvård, 60 hp. Kursen kan läsas som fristående kurs.

Plagiatkontroll

Alla skriftliga examinationer genomgår plagiatkontroll.

Bilaga: Litteraturlista för Vårdande bedömning inom ambulanssjukvård (62MV01)

- Almerud Österberg, S. & Nordgren, L. (Red.). (2012). *Akut vård ur ett patientperspektiv*. Lund: Studentlitteratur. 102 s.
- Arman, M. & Rehnsfeldt, A. (2012). *DEF – Det existentiella förbundet: Existentiellt omhändertagande efter katastrof*. Stockholm: Liber AB. 152 s.
- Bost, N., Crilly, J., Wallis, M., Patterson, E. & Chaboyer, W. (2010). Clinical handover of patients arriving by ambulance to the emergency department – A literature review. *International Emergency Nursing*, 18(4), ss. 210-220. 10 s.
- Bremer, A., Dahlberg, K. & Sandman, L. (2012). Balancing between closeness and distance: Emergency medical services personnel's experiences of caring for families at out-of-hospital cardiac arrest and sudden death. *Prehospital and Disaster Medicine*, 27(1), 42-52. 11 s.
- Bremer, A. & Sandman, L. (2011). Futile cardiopulmonary resuscitation for the benefit of others: An ethical analysis. *Nursing Ethics*, 18(4), 495-504. 10 s.
- Bång, A., Grip, L., Herlitz, J., Kihlgren, S., Karlsson, T., Caidahl, K. & Hartford, M. (2007). Lower mortality after prehospital recognition and treatment followed by fast tracking to coronary care compared with admittance via emergency department in patients with ST-elevation myocardial infarction. *International Journal of Cardiology*, 129(3), ss. 325-332. 7 s.
- Crafoord, C. (2004). *Hjärtats oro: anteckningar från ett vardagligt sjukdomsfall*. Stockholm: Natur & Kultur. 230 s.
- Crowley, M.A., Storer, A., Heaton, K., Naccarato, M.K., Proehl, J.A., Moretz, J.D. & Li, S. (2011). Emergency nursing resource: needle-related procedural pain in pediatric patients in the emergency department. *Journal of Emergency Nursing*, 37(3), 246-251. 6 s.
- Dahlberg, K., Dahlberg, H. & Nyström, M. (2008). *Reflective lifeworld research* (2nd rev. ed.). Lund: Studentlitteratur. (Valda delar ca 100 s).
- Dahlberg, K. & Segesten, K. (2010). *Hälsa & vårdande: I teori och praxis*. (Kap 3-5.) Stockholm: Natur och Kultur. (Kap 3-5, 153 s).
- Fioretos, I. (2002). Patienten som kulturellt objekt. Ingår i: Magnusson F. (red). *Etniska relationer i vård och omsorg*. (s. 147-180.) Lund: Studentlitteratur. 34 s.
- Heinzer, M.M., Bish, C. & Detwiler, R. (2003). Acute dyspnea as perceived by patients with chronic obstructive pulmonary disease. *Clinical Nursing Research*, 12(1), ss. 85-101. 12 s.
- Hermerén, G. (red.). (2011). *God forskningssed*. (Vetenskapsrådets rapportserie 2011:1). Stockholm: Vetenskapsrådets expertgrupp för etik. (s 1-52, 59-71, 87-97, 105-123). Tillgänglig på URL: <http://www.vr.se/etik/publikationerochriktlinjer> 92 s.
- Holmberg, M. & Fagerberg, I. (2010). The encounter with the unknown: Nurses lived experiences of their responsibility for the care of the patient in the Swedish ambulance service. *International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-being*, 5(2). DOI: 10.3402/qhw.v5i2.5098. 9 s.
- Jern, S. (2010). *Klinisk EKG-diagnostik*. Göteborg: Sverker Jern Utbildning AB. Valda delar ca 100 s.
- Larsson, G. (2012). *Ledarskap under stress*. Stockholm: Liber AB. 224 s.
- Lundälv, J. (2011). *Säker utryckning. Krasch och prevention vid utryckningskörning*. Bokförlaget Meyers. 159 s.
- National Association of Emergency Medical Technicians (NAEMT). (2011). *Advanced Medical Life Support – An Assessment-Based Approach*. Mosby/JEMS. (Valda delar ca 200 s).
- Polit, D.F. & Beck, C.T. (2012). *Nursing research: Generating and assessing evidence for nursing practice*. Philadelphia: Wolters Kluwer, Lippincott Williams & Wilkins. (Valda delar ca 100 s).
- Sandman, L. & Nordmark, A. (2006). Ethical conflicts in prehospital emergency care. *Nursing Ethics*, 13(6), ss. 592-607. 15 s.
- Shaban, R. (2008). Paramedics' clinical judgment and mental health assessments in emergency contexts: Research, practice, and tools of the trade. [Elektronisk] *Journal of Emergency Primary Health Care* (JEPHC), (4)2. Tillgänglig:

<http://www.jephc.com> 13 s.

Seymour, C.W., Rea, T.D., Kahn, J.M., Walkey, A.J., Yealy, D.M. & Angus, D.C. (2012). Severe sepsis in pre-hospital emergency care analysis of incidence, care, and outcome. *American Journal of Respiratory & Critical Care Medicine*, 186(12), ss. 1264-1271. 8 s.

Suserud, B.-O. & Svensson, L. (red.). (2009). *Prehospital akutsjukvård*. Stockholm: Liber AB. Valda delar ca 200 s.

Svenska rådet för hjärt- lungräddning. (2011). *A-HLR. Avancerad hjärt-lungräddning till vuxen*. Kursbok. Stockholm: HLR-rådet.

Svenska rådet för hjärt- lungräddning. (2011). *Barn-HLR kursbok*. Stockholm: HLR-rådet.

Vicente, V., Ekebergh, M., Castren, M., Sjöstrand, F., Svensson, L. & Wireklint Sundström, B. (2011). Differentiating frailty in older people using the Swedish ambulance service: A retrospective audit. *International Emergency Nursing*, DOI:10.1016/j.ienj.2011.09.005 10 s.

Wiklund Gustin, L. & Bergbom, I. (red.). (2012). *Vårdvetenskapliga begrepp i teori och praktik*. Lund: Studentlitteratur. (Valda delar ca 100 s).

Wireklint Sundström, B. & Dahlberg, K. (2011). Caring assessment in the Swedish ambulance services relieves suffering and enables safe decisions. *International Emergency Nursing*, vol. 19(3), ss. 113-119. 7 s.

Wireklint Sundström, B. & Ekebergh, M. (2012). How caring assessment is learnt – reflective writing on the examination of specialist ambulance nurses in Sweden. *Reflective Practice*, 1-17, DOI: 10.1080/14623943.2012.732944 7 s.

Öhlander, M. (2004). Problematic patienthood. "Immigrants" in Swedish Health care. *Ethnologia Scandinavica*, (34), ss. 89-107. 19 s.

2013-08-23 ABA, ABR

Utbildningsrådet: 2013-09-26